

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 4 (1976/1977)

Številka 2

Strani 127-128

Roman Rojko:

ZABAVNA ŠTEVILA

Ključne besede: bolj za šalo kot zares.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/4/4-2-Rojko-stevila.pdf>

© 1976 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA – založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

ZABAVNA ŠTEVILA

Nekatera cela števila imajo prav zabavne lastnosti, če jih primerno mrcvarimo z računskimi operacijami. Oglejmo si na primer nekatere zmnožke s številom 7 6 9 2 3 :

76923 . 1 = 0 7 6 9 2 3	76923 . 2 = 1 5 3 8 4 6
76923 . 10 = 7 6 9 2 3 0	76923 . 7 = 5 3 8 4 6 1
76923 . 9 = 6 9 2 3 0 7	76923 . 5 = 3 8 4 6 1 5
76923 . 12 = 9 2 3 0 7 6	76923 . 11 = 8 4 6 1 5 3
76923 . 3 = 2 3 0 7 6 9	76923 . 6 = 4 6 1 5 3 8
76923 . 4 = 3 0 7 6 9 2	76923 . 8 = 6 1 5 3 8 4

Vidimo, da se številke v zgornjih zmnožkih ciklično zamenjujejo.

Zabavno utegne postati tudi množenje z 8:

$$\begin{aligned}1 &\times 8 + 1 = 9 \\1 &2 \times 8 + 2 = 9 \ 8 \\1 &2 \ 3 \times 8 + 3 = 9 \ 8 \ 7 \\1 &2 \ 3 \ 4 \times 8 + 4 = 9 \ 8 \ 7 \ 6 \\1 &2 \ 3 \ 4 \ 5 \times 8 + 5 = 9 \ 8 \ 7 \ 6 \ 5 \\1 &2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \times 8 + 6 = 9 \ 8 \ 7 \ 6 \ 5 \ 4 \\1 &2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \times 8 + 7 = 9 \ 8 \ 7 \ 6 \ 5 \ 4 \ 3 \\1 &2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 8 \times 8 + 8 = 9 \ 8 \ 7 \ 6 \ 5 \ 4 \ 3 \ 2 \\1 &2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 8 \ 9 \times 8 + 9 = 9 \ 8 \ 7 \ 6 \ 5 \ 4 \ 3 \ 2 \ 1\end{aligned}$$

Ali pa množenje z 9 :

$$\begin{aligned}0 &\times 9 + 1 = 1 \\1 &\times 9 + 2 = 1 \ 1 \\1 &2 \times 9 + 3 = 1 \ 1 \ 1 \\1 &2 \ 3 \times 9 + 4 = 1 \ 1 \ 1 \ 1 \\1 &2 \ 3 \ 4 \times 9 + 5 = 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \\1 &2 \ 3 \ 4 \ 5 \times 9 + 6 = 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \\1 &2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \times 9 + 7 = 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \\1 &2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \times 9 + 8 = 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \\1 &2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 8 \times 9 + 9 = 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1\end{aligned}$$

9 x 9 + 7 = 8 8
9 8 x 9 + 6 = 8 8 8
9 8 7 x 9 + 5 = 8 8 8 8
9 8 7 6 x 9 + 4 = 8 8 8 8 8
9 8 7 6 5 x 9 + 3 = 8 8 8 8 8 8
9 8 7 6 5 4 x 9 + 2 = 8 8 8 8 8 8
9 8 7 6 5 4 3 x 9 + 1 = 8 8 8 8 8 8 8
9 8 7 6 5 4 3 2 x 9 + 0 = 8 8 8 8 8 8 8 8
9 8 7 6 5 4 3 2 1 x 9 - 1 = 8 8 8 8 8 8 8 8

9 x 12345679 = 111111111
99 x 12345679 = 1222222221
999 x 12345679 = 12333333321
9999 x 12345679 = 123444444321
99999 x 12345679 = 1234555554321
999999 x 12345679 = 12345666654321
9999999 x 12345679 = 123456777654321
99999999 x 12345679 = 1234567887654321
999999999 x 12345679 = 12345678987654321

9 x 1122334455667789 = 10101010101010101
99 x 1122334455667789 = 111111111111111111
999 x 1122334455667789 = 112121212121212121
9999 x 1122334455667789 = 1122222222222222211
99999 x 1122334455667789 = 1122323232323232211
999999 x 1122334455667789 = 112233333333333332211
9999999 x 1122334455667789 = 112233434343434332211

Roman Rajko